

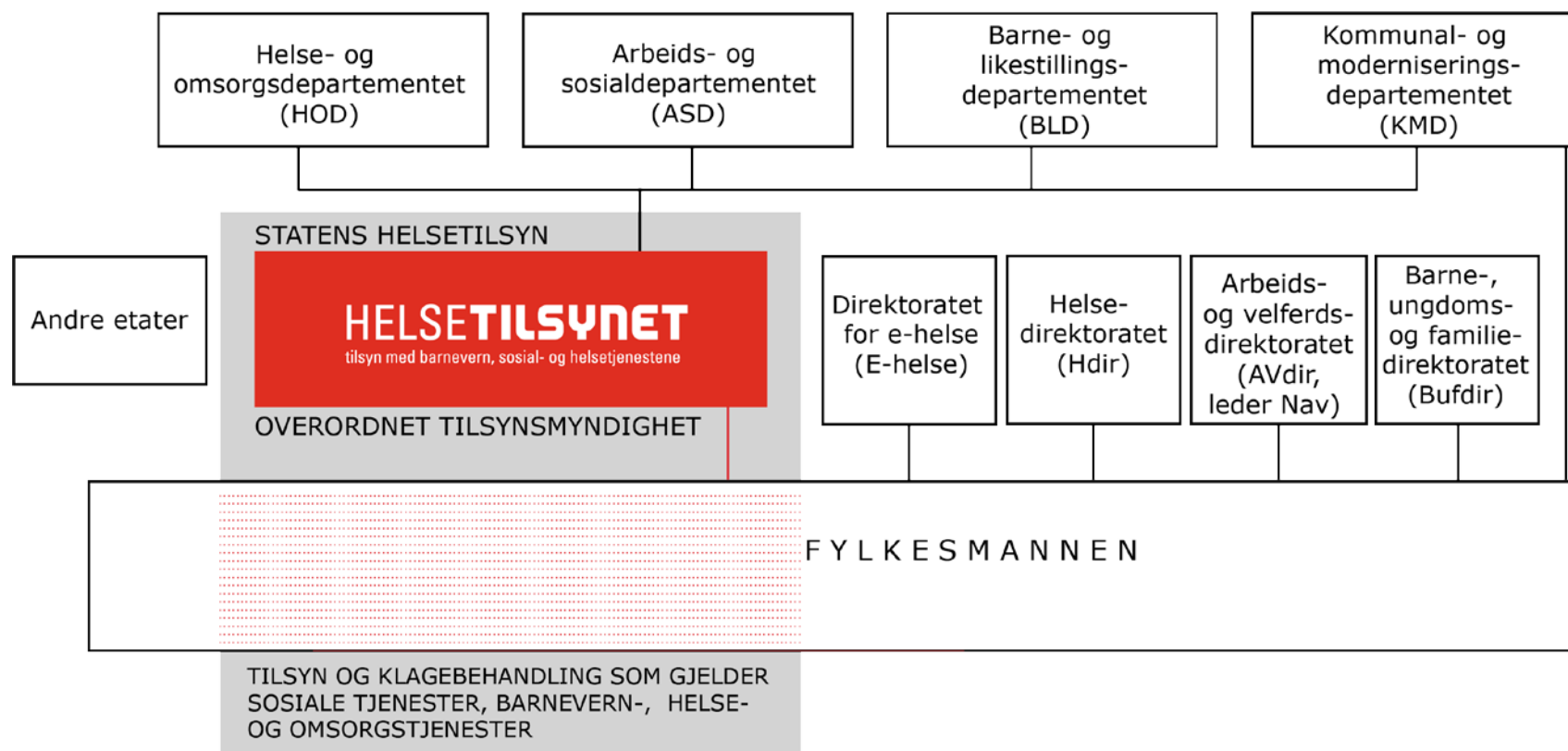
Norsk overlegeforening – vårkurs og
landsrådsmøte 24. – 26. april 2019

Pasientskader – hvem gjør hva – oppgaver og rollefordeling?

v/direktør Jan Fredrik Andresen
Statens helsetilsyn

Helsetilsynets plass i helseforvaltningen

Hva ville skje dersom tilsynet ikke fantes.....

«Ingen som passer på mine rettigheter når jeg er på mitt mest sårbare.»

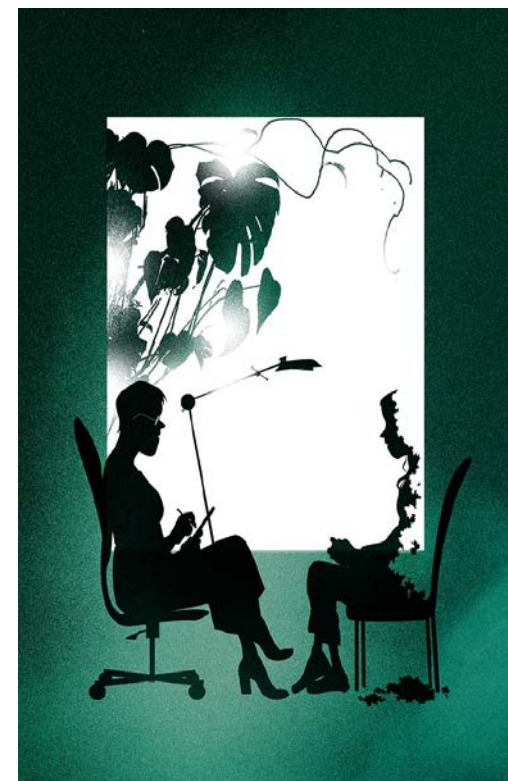
Fra interessentanalysen – Strategisk plan for Helsetilsynet

Vårt tilsyn – din trygghet

I ny helsetilsynslov er det gitt en ny formålsbestemmelse i § 1:

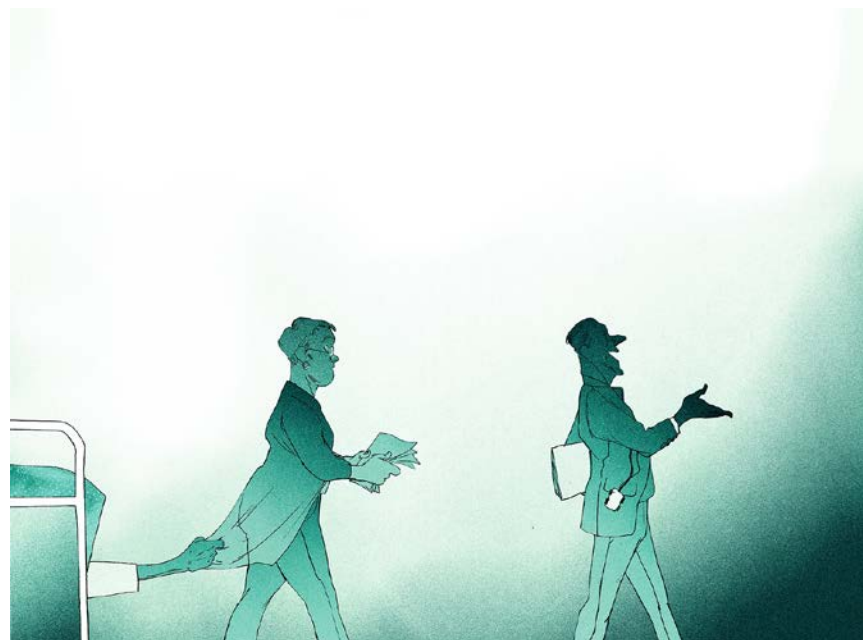
Lovens formål er å etablere et statlig tilsyn som bidrar til å styrke sikkerheten og kvaliteten i helse- og omsorgstjenesten og befolkningens tillit til helsepersonell og helse- og omsorgstjenesten.

Vårt tilsyn – din trygghet

Ulike roller:

- Myndighetsutøver
- Overordnet faglig tilsynsmyndighet
- Fagdirektorat – tilsyn
- Samfunnsaktør (sammenstille, analyse og formidle tilsynserfaringer)

Tilsynsrollen

iflg St meld nr 17 (2002-03)

- **Tilsynsbegrepet i vid forstand:**

All aktivitet eller virkemiddelbruk som iverksettes for å følge opp et lovverks intensjoner

- **Kjernen i tilsynsrollen:**

Konkret kontroll av etterlevelse av en norm fastsatt av Stortinget (undersøke, bedømme, konkludere og følge opp)

Myndighetsutøvelse

Reaktiv og proaktiv tilsyn

- **Reaktivt tilsyn:**

Tilsyn med virksomheter og personell basert på informasjon om enkelthendelser eller forhold i tjenesten som kan indikere brudd på krav utledet av lov og forskrift

- **Proaktiv tilsyn:**

Gjennomgåelse av utvalgte virksomheter for å konstatere om de drives og styres i samsvar med krav utledet av lov og forskrift

Beruset kirurg opererte pasient

- ** Pasienten: – Jeg reagerte med sjokk og vantrø
- ** Kirurgen ute av stand til å fullføre operasjonen
- ** Oslo universitetssykehus: – Saken er politianmeldt

EN FARE FOR PASIENTENE: Statens helsetilsyn har suspendert overlegen ved Rikshospitalet. De omtaler det som uforvarlig at han opererte en pasient i alkoholus.
Foto: ROBERT S. EIK, VG

19-åring lå 18 timer uten legetilsyn på Ahus – døde

Foto: FOTO: SCANPIX

Av Espen Bolstad

29. april 2017, kl. 22:13

Helsetilsynet konkluderer med at sykehusets behandling var uforvarlig da en 19 år gammel mann fra Nittedal døde av hjernehinnebetennelse etter russefeiring.

Varselordningen §3-3a (sphi)

Varsel til Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser

«For å sikre tilsynsmessig oppfølging skal helseforetak og virksomheter som har avtale med helseforetak eller regionale helseforetak straks varsle om alvorlige hendelser til Statens helsetilsyn. Med alvorlig hendelse menes dødsfall eller betydelig skade på pasient hvor utfallet er uventet i forhold til påregnelig risiko.»

Formål og mål

- Understøtte og bidra til pasientsikkerhet og kvalitet (og dermed tillit til tjenesten og personell)
- Avklare «årsaker» og medvirkende faktorer til «svikt» med sikte på å finne frem til effektive tiltak - bygge barrierer, bidra til endring - plassering av ansvar
- Ledelse, organisering, risikostyring, struktur, kultur
- Egengranskning – egenvurdering

Lovlighetskontroll er et virkemiddel – målet er raske endringer og varige forbedringer!

Rapporter og reaksjoner

Nå drøyt 600 varsler per år

Ca. 3646 varsler siden 2010 (per 1.1.2019)

117 «stedlige tilsyn»

- Administrativ reaksjon overfor helsepersonell i et fåtall saker - 22 (2 tilbakekall, 3 begrensinger, 17 advarsler)
- Påvist lovbrudd på virksomhetsnivå i nesten alle
- Pliktbrudd der reaksjon ikke ble funnet formålstjenlig eller nødvendig

Er åpenhet ”farlig”?

Meldinger til tilsynsmyndigheten (etter tidligere § 3.3 i spes.tj.loven)

- 9268 meldinger i perioden 1.7.2002-30.6.2007
- 443 (4.7%) ble til tilsynssaker
- 19 (2 promille) endte i administrative sanksjoner mot helsepersonell (flertallet ble gitt til leger: 12 fikk advarsel, en mistet spesialistgodkjenning)

Olav Molven, Tidsskr Nor Legeforen nr. 3, 2010; 130: 266-9

”Tillit er bra, men kontroll er bedre.”

Lenin

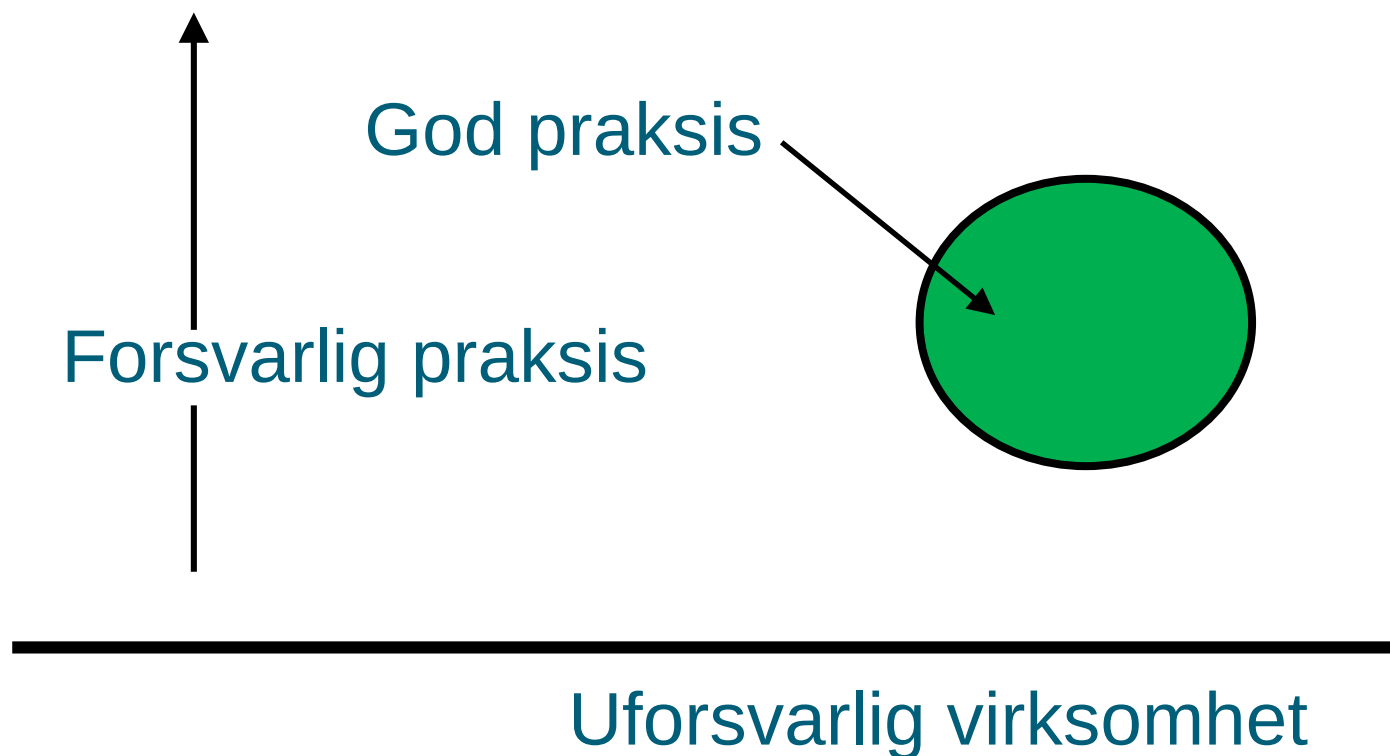

Vårt tilsyn – din trygghet

- Tilsynet er kunnskapsbasert, faglig og metodisk godt – undersøke, bedømme og konkludere
- Befolkningens erfaringer brukes i gjennomføring og utvikling av tilsyn
- Våre tilsynserfaringer er godt kjent og brukes til utvikling av tjenestene

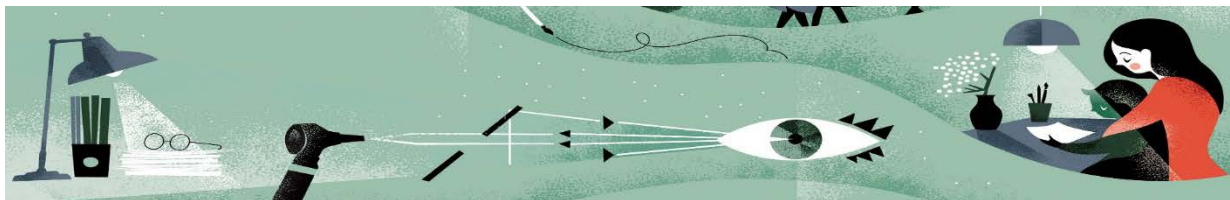
God praksis og forsvarlig virksomhet

Vårt tilsyn – din trygghet

- Undersøke,
- Bedømme
og
- Konkludere

Følge opp – i tid og omfang!

Erfaringer fra tilsyn

- **Ledelse**
(tett på egen virksomhet – hver dag)
- **Læring i organisasjonen**
(åpenhet og refleksjon)
- **Kommunikasjon**
(mellom personell/enheter/embeter)
- **Kompetanse**
(til rett tid og rett sted)

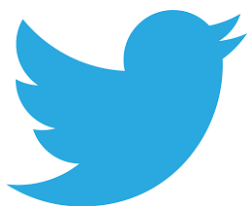
”...men størst blant dem er kompetansen.”

Fritt etter Paulus første brev til Kor. 13,13
(Det nye testamentet)

Her finner du oss:

www.facebook.com/Statens-helsetilsyn

twitter.com/Helsetilsynet

www.helsetilsynet.no